

Kodeks Etyki Badacza

Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Preambuła

Nauka jest przestrzenią realizacji naturalnego dążenia człowieka do poznania prawdy obecnej w całej istniejącej rzeczywistości, prawdy o Bogu, człowieku, społeczeństwie oraz świecie, ożywionym i nieożywionym. To dążenie człowieka zakłada uznanie istnienia prawdy obiektywnej, niezależnej od podmiotu i wymaga szacunku dla niej, cierpliwej pracy nad jej poznawaniem, w tym nad korygowaniem błędów, które są również istotnym etapem na drodze do prawdy, tak, aby nasze poznanie i, w konsekwencji, myślenie było zgodne z tym, co jest w otaczającej nas rzeczywistości i w nas samych.

Praca ludzka związana z tym dążeniem dokonuje się na przestrzeni całej historii ludzkości, przybierając różne formy. Systematyczna i zawodowa praca naukowa stała się w sposób szczególnie możliwa dzięki rozwojowi instytucji uniwersytetu. Ze względu na jego znaczenie dla dobra wspólnego, winien on cieszyć się odpowiednim szacunkiem i możliwościami realizacji swoich zadań. Uniwersytet ma bowiem zapewnić, potrzebną pracownikom naukowym, przestrzeń autonomii, wolności, zabezpieczenia materialnego i narzędzi niezbędnych do pracy. Daje on możliwość współpracy i wymiany myśli z innymi badaczami, pracy zespołowej, która pozwala realizować nowe wyzwania i osiągać zamierzone cele.

Realizacja powyższych celów na uczelni wyższej wymaga, aby jej pracownicy naukowci pozostali niezależni i nie byli przedmiotem instrumentalizacji, czy to ze strony różnych organów władzy, czy podmiotów gospodarczych. Prowadzony w prawidłowy sposób rozwój nauki winien zapobiegać również uniknięciu stania się, jak mawiał bł. kard. Stefan Wyszyński, „niewolnikami technicyzmu naukowego”, aby nie wpaść w bezmyślny aktywizm pracy i prymat jej niewłaściwie rozumianej efektywności, które tracą z oczu podstawowy cel i sens tej pracy.

Wiedza poszerza się poprzez wspólną pracę i stanowi dorobek pokoleń, za którego przekaz i rozwój odpowiedzialność podejmują kolejne pokolenia badaczy. Wymaga solidarnego działania nakierowanego na realizację dobra poszczególnego człowieka i całego społeczeństwa, całej ludzkości. Wymaga szacunku do siebie nawzajem i do samej poznawanej rzeczywistości, ze świadomością, że jest ona zawsze bogatsza niż nasza wiedza o niej, a także, że nikt nie ma monopolu na prawdę. W dążeniu do poznania prawdy nie można naruszać praw i integralnego dobra człowieka, społeczności ludzkich oraz innych stworzeń.

Praca naukowa, choć winna być wolna od rozmaitych wpływów, jest w najwyższym stopniu służbą na rzecz społeczeństwa, wyrazem wdzięczności za stworzone warunki, instytucje naukowe, w których jest realizowana. Wykorzystanie zdobytej wiedzy wspiera integralny rozwój człowieka, chroni jego zdrowie i życie, pozwala na odpowiednie kształtowanie i rozwój sfery społecznej, politycznej, gospodarczej, kulturalnej czy technicznej. Pracownicy naukowci, pozostając niezależni, mają dążyć do realizacji zadań społecznych. Aby wypełnić swoje zadania i zobowiązania wobec społeczeństwa, winni oni zachowywać odpowiednie standardy moralne związane ze swoją pracą. Wyrazem tego jest niniejszy kodeks

pracownika naukowego. Jego podstawę stanowi aksjologia zawarta w misji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (UKSW).

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1.

Kodeks określa obowiązki osób prowadzących działalność naukową w UKSW, zwanych dalej „badaczami”. Osoby sprawujące opiekę naukową, w tym promotorzy, pełnią merytoryczny nadzór nad zgodnością działań naukowych doktorantów i studentów z zasadami niniejszego Kodeksu

§ 2.

Badacz to osoba prowadząca badania naukowe w UKSW, niezależnie od statusu, płci, poziomu wykształcenia i dyscypliny, w tym w szczególności:

- 1) nauczyciel akademicki;
- 2) doktorant;
- 3) student studiów pierwszego i drugiego stopnia, jeśli prowadzi działalność badawczą pod opieką opiekuna naukowego.

§ 3.

Kodeks respektuje polskie i międzynarodowe regulacje prawne oraz standardy etyczne, w szczególności:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych; dalej: RODO);
- 2) Europejską Kartę Naukowca;
- 3) Kodeks Etyki Pracownika Naukowego Polskiej Akademii Nauk;
- 4) wytyczne Narodowego Centrum Nauki;
- 5) Deklarację Helsińską Światowego Stowarzyszenia Lekarzy;
- 6) zasady FAIR (*Findable, Accessible, Interoperable, Reusable*) regulujące normy zarządzania danymi badawczymi;
- 7) Contribution Role Taxonomy (CRedit) regulujące typ wkładu w projekty badawcze;
 - zasady etyki publikacyjnej COPE (Committee on Publication Ethics).

Rozdział 2

Prowadzenie badań naukowych

§ 4.

Nadrzędnym celem działalności naukowej jest poznanie rzeczywistości oraz poszerzanie granic wiedzy, przy poszanowaniu wolności badań naukowych i zachowaniu standardów etycznych, w szczególności:

- 1) autonomii badawczej w zakresie formułowania problemów badawczych, doboru metod oraz sposobu upowszechniania wyników, a także prawa do odstąpienia od badań z przyczyn etycznych i religijnych;
- 2) odporności na naciski polityczne, ideologiczne lub gospodarcze sprzeczne z dobrymi praktykami i zasadami etyki w nauce;
- 3) poszanowania godności, praw i integralności człowieka oraz wartości i praw innych istot żywych bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanych w badania;
- 4) poszanowania dziedzictwa kulturowego oraz norm społecznych społeczności będących podmiotem lub przedmiotem badań;
- 5) rzetelności badań, opartej na dobrych praktykach metodologicznych i etycznych właściwych dla danej dyscypliny naukowej;
- 6) obiektywizmu w prowadzeniu badań i interpretacji wyników, w tym oddzielenia przekonań osobistych od ustaleń opartych na wiedzy naukowej;
- 7) transparentności procesu badawczego, umożliwiającej jego ocenę przez środowisko naukowe i społeczne;
- 8) bezstronności, uczciwości i rzetelności w ocenie pracy innych badaczy oraz w opiniowaniu i uznawaniu ich osiągnięć naukowych wyrażającej się w szczególności w podawaniu źródeł i uznawaniu autorstwa;
- 9) niewykorzystywania swojego naukowego autorytetu w wypowiedziach na tematy spoza obszaru własnych kompetencji naukowych.
- 10) przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz obowiązujących w UKSW zasad, regulaminów i kodeksów etycznych na każdym etapie działalności badawczej.

§ 5.

W ramach prowadzonych badań należy formułować cele, które są możliwe do zrealizowania zgodnie z kryteriami przyjętymi w danej dyscyplinie.

§ 6.

Podejmując działalność naukową, badacz jest zobowiązany do zachowania należytej staranności w identyfikowaniu i ocenie ryzyk etycznych związanych z procesem badawczym oraz możliwymi skutkami jego wyników, w szczególności:

- 1) ryzyka wyrządzenia szkody, cierpienia lub dyskomfortu ludziom bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanym w badania;
- 2) ryzyka wyrządzenia szkody, cierpienia lub dyskomfortu innym istotom żywym oraz negatywnego wpływu badań na środowisko naturalne lub społeczne;
- 3) ryzyka związanego z tworzeniem oprogramowania, technologii lub produktów podwójnego zastosowania, które mogą mieć zastosowanie do celów cywilnych i wojskowych;
- 4) ryzyka ograniczenia autonomii badawczej w badaniach finansowanych, zlecanych lub współfinansowanych przez podmioty zewnętrzne lub grupy interesu;
- 5) ryzyka uzyskania nierzetelnych wyników badań wskutek błędów popełnionych w ramach odpowiedzialności zawodowej.

§ 7.

Badacz pełniący funkcję kierownika projektu lub zespołu badawczego ponosi odpowiedzialność za zapewnienie etycznych zasad współpracy badawczej, w szczególności poprzez:

- 1) stosowanie zasady równego traktowania i niedyskryminacji na etapie rekrutacji do zespołu badawczego, zgodnie z zasadami otwartej, transparentnej i opartej na kryteriach merytorycznych rekrutacji (zgodnie z polityką otwartej, przejrzystej i merytorycznej rekrutacji naukowców – OTM-R UKSW), oraz na etapie realizacji projektu;
- 2) zapewnienie spełnienia wymogów etycznych badań, w tym uzyskanie wymaganych zgód i pozwoleń właściwych komisji etycznych;
- 3) poszanowanie własności intelektualnej, autonomii członków zespołu oraz zasad współautorstwa i sprawiedliwego udziału w efektach projektu.

§ 8.

1. Tworząc zespół badawczy i powierzając zadania jego członkom, kierownik projektu kieruje się ich kwalifikacjami niezbędnymi do realizacji projektu oraz zakresem odpowiedzialności. Niedopuszczalne są w szczególności zachowania naruszające godność, integralność psychiczną lub fizyczną członków zespołu, w tym mobbing, dyskryminacja, przemoc psychiczna, molestowanie seksualne oraz nadużywanie zależności służbowej lub finansowej. Ochronie podlegają również studenci i doktoranci uczestniczący w projektach badawczych, zwłaszcza w relacji bezpośredniej współpracy z promotorami.

2. Zasady przeciwdziałania mobbingowi, molestowaniu oraz innym formom przemocy określa „Polityka dotycząca promocji przyjaznego środowiska pracy i nauki oraz przeciwdziałania zagrożeniom psychospołecznym w UKSW”.

§ 9.

1. Badania z udziałem ludzi powinny być prowadzone z poszanowaniem zasad etycznych właściwych dla badań naukowych, w szczególności poprzez:

- 1) zapewnienie dobrowolnego udziału opartego na świadomej zgodzie uczestników lub ich przedstawicieli prawnych;
- 2) poszanowanie godności, bezpieczeństwa oraz prawa do wycofania zgody na każdym etapie badań bez negatywnych konsekwencji;
- 3) zapewnienie poufności i ochrony danych osobowych zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

2. Szczególnej ochronie podlegają uczestnicy badań wymagający zwiększonej ostrożności w procesie badawczym ze względu na swoje uwarunkowania zdrowotne, psychologiczne lub społeczne.

Rozdział 3

Zarządzanie danymi

§ 10.

Dane badawcze powinny być gromadzone, przechowywane i archiwizowane z uwzględnieniem zasad FAIR, co oznacza zapewnienie możliwości ich znalezienia, dostępności, interoperacyjności i możliwości ponownego wykorzystania, m.in. poprzez stosowanie trwałych identyfikatorów, ustandaryzowanych metadanych, otwartych lub powszechnie stosowanych formatów oraz jednoznacznych zasad licencyjnych i dostępowych.

§ 11.

Badacze powinni dążyć do zapewnienia możliwie szerokiego dostępu do danych badawczych, w granicach określonych przez obowiązujące przepisy prawa, umowy finansujące oraz regulacje wewnętrzne UKSW, zwłaszcza w przypadku badań finansowanych ze środków publicznych.

§ 12.

Dane badawcze powinny być udostępniane zgodnie z dobrymi praktykami obowiązującymi w danej dyscyplinie naukowej, najpóźniej w momencie publikacji.

Rozdział 4

Raportowanie wyników badań

§ 13.

1. Badacze są zobowiązani do rzetelnego publikowania wyników prowadzonych badań naukowych zgodnie z dobrymi praktykami obowiązującymi w danej dyscyplinie, niezależnie od tego, czy wyniki potwierdzają postawione hipotezy.
2. Raportowanie wyników badań powinno uwzględniać zasady otwartej nauki, w szczególności poprzez powiązanie publikowanych wyników z prawidłowo udostępnionymi danymi badawczymi, w sposób umożliwiający ich weryfikację i replikację przez niezależne zespoły badawcze, zgodnie z zasadami FAIR.

§ 14.

Raportowanie wyników badań powinno opierać się na zasadach rzetelności naukowej, standardach metodologicznych właściwych dla danej dyscypliny oraz poszanowaniu zasad etycznych. Integralnym elementem raportu badawczego jest transparentne ujawnienie, w szczególności:

- 1) źródeł finansowania badań;
- 2) potencjalnych konfliktów interesów;
- 3) sposobu pozyskania materiału badawczego, metod analizy danych, zasad rekrutacji uczestników badań oraz zakresu przeprowadzonych analiz, w stopniu umożliwiającym ocenę zgodności badań ze standardami etycznymi oraz ich replikację;
- 4) zakresu i sposobu wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji w przygotowaniu raportu, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym Kodeksie.

§ 15.

1. W trakcie opracowywania i analizy materiału badawczego badacz jest zobowiązany do zachowania obiektywizmu i rzetelności, niezależnie od interesu własnego, w tym dążenia do publikacji wyników.
2. Niedopuszczalne są w szczególności działania naruszające dobre praktyki naukowe, takie jak pomijanie danych, ich fabrykowanie lub fałszowanie, a także stosowanie nieuzasadnionych manipulacji metodologicznych lub statystycznych w celu zwiększenia prawdopodobieństwa potwierdzenia hipotez badawczych.

Rozdział 5

Zastosowanie sztucznej inteligencji w badaniach naukowych

§ 16.

1. Zasady wykorzystywania narzędzi opartych na sztucznej inteligencji (AI) w działalności badawczej i dydaktycznej określają regulacje obowiązujące w UKSW.

2. Przepisy niniejszego Kodeksu uzupełniają obowiązujące przepisy dotyczące zasad etycznych działalności badawczej.

§ 17.

1. Zastosowanie sztucznej inteligencji w procesie planowania badań, analizy danych oraz raportowania wyników badań powinno odbywać się z poszanowaniem zasad rzetelności naukowej, transparentności oraz ochrony własności intelektualnej, o których mowa w rozdziale 4.

2. Badacz jest zobowiązany do ujawnienia zakresu i sposobu wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji w publikacjach naukowych, raportach oraz innych formach komunikacji naukowej stanowiących formę raportowania wyników badań, zgodnie z dobrymi praktykami właściwymi dla danej dyscypliny oraz wymogami wydawców.

§ 18.

1. W przypadku wykorzystania narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji badacz powinien stosować uznane międzynarodowe wytyczne dotyczące etycznego użycia AI w publikacjach naukowych.

2. Badacz ponosi pełną odpowiedzialność za interpretację wyników uzyskanych przy wykorzystaniu narzędzi AI, z zachowaniem zasad rzetelności i obiektywizmu określonych w rozdziale 4 niniejszego Kodeksu, oraz za prawidłowe oznaczenie wkładu narzędzi AI w przygotowanie analiz, materiałów badawczych i raportów.

§ 19.

1. Ze względu na ryzyko niekontrolowanego dostępu do danych przez podmioty udostępniające narzędzia oparte na sztucznej inteligencji, badacz jest zobowiązany do zachowania szczególnej ostrożności w zakresie ochrony poufności danych.

2. W szczególności niedopuszczalne jest wykorzystywanie narzędzi AI do analizy lub opracowywania materiałów zawierających dane poufne, w tym recenzji, ekspertyz, nieopublikowanych artykułów naukowych, wniosków grantowych oraz dokumentów dotyczących postępowań awansowych.

Rozdział 6

Autorstwo i strategia publikacyjna

§ 20.

1. W procesie publikowania i upowszechniania wyników badań badacze są zobowiązani do przestrzegania przepisów prawa własności intelektualnej oraz dobrych praktyk obowiązujących w danej dyscyplinie naukowej.

2. Autorem publikacji jest osoba, która wniosła istotny wkład merytoryczny w jej powstanie, wyraziła zgodę na wskazanie jako współautor oraz zaakceptowała ostateczny kształt publikacji lub wystąpienia konferencyjnego; warunki te muszą być spełnione łącznie.

§ 21.

1. Skład autorów oraz kolejność autorstwa powinny być ustalone i zaakceptowane na etapie planowania publikacji w sposób merytoryczny, przejrzysty i niedyskryminujący, za wiedzą i zgodą wszystkich współautorów. Ewentualne zmiany w tym zakresie wymagają zgody całego zespołu.
2. Kolejność autorów powinna odzwierciedlać wielkość i znaczenie wkładu w powstanie publikacji, a w przypadku porównywalnego wkładu – powinna być ustalana alfabetycznie.
3. Niedopuszczalne jest zarówno pomijanie osób, które wniosły istotny wkład w powstanie publikacji, jak i przypisywanie autorstwa osobom, których wkład nie spełnia kryteriów autorstwa.

§ 22.

1. Odpowiedzialność za przyjętą strategię publikacyjną zespołu badawczego ponosi kierownik projektu lub zespołu.
2. Strategia publikacyjna powinna respektować zasady etyczne, dobre praktyki naukowe oraz obejmować w szczególności wybór sposobu i miejsca upowszechnienia wyników badań, zakres publikowanego materiału oraz zapewnienie warunków sprzyjających rzetelnej współpracy i swobodnej wymianie idei naukowych. W publikowaniu wyników swoich badań pracownicy UKSW zachowują standardy etyki publikacyjnej przyjęte przez COPE.

§ 23.

1. Strategia publikacyjna powinna uwzględniać zobowiązania współautorów wynikające z umów projektowych, warunki finansowania badań, możliwości rozwoju naukowego oraz uwarunkowania prawne i instytucjonalne, w tym wynikające z prawa krajowego i międzynarodowego.
2. Dotyczy to w szczególności zasad współpracy międzynarodowej, ograniczeń prawnych lub instytucjonalnych oraz ryzyk związanych z publikowaniem treści mogących narazić współautorów na konsekwencje zawodowe lub prawne w miejscu ich zatrudnienia.

§ 24.

Proces publikowania wyników badań powinien służyć rozwojowi dyscypliny naukowej oraz interesowi społecznemu, zwłaszcza w przypadku badań finansowanych ze środków publicznych. Należy unikać w szczególności:

- 1) nieuzasadnionego merytorycznie dzielenia wyników badań na wiele publikacji w celu zwiększenia ich liczby (tzw. praktyka *salami*);
- 2) wszelkich form plagiatu;
- 3) wielokrotnego publikowania tego samego materiału bez wyraźnego wskazania ;
- 4) publikowania wyników badań w czasopismach lub na konferencjach stosujących nieetyczne praktyki upowszechniania danych;
- 5) korzystania z wydawnictw i czasopism, które zmierzają do sztucznego zawyżania wskaźników naukometrycznych.

§ 25.

1. W publikacjach naukowych badacze są zobowiązani do rzetelnego i obiektywnego odnoszenia się do istniejącego stanu wiedzy poprzez właściwe cytowanie wcześniejszych prac.
2. Niewskazane jest w szczególności pomijanie istotnych prac konkurencyjnych zespołów badawczych, nadmierne cytowanie własnych publikacji lub publikacji współautorów oraz uleganie nieuzasadnionym merytorycznie naciskom wydawców lub recenzentów w zakresie doboru cytowań.

Rozdział 7

Finansowanie i sprawozdawczość działalności naukowej

§ 26.

1. W działalności naukowej finansowanej ze środków zewnętrznych badacze są zobowiązani do zachowania autonomii badawczej oraz niezależności merytorycznej od interesów podmiotów finansujących.
2. Podejmując współpracę z podmiotami gospodarczymi oraz instytucjami publicznymi lub niepublicznymi, badacze powinni uwzględniać misję, strategię oraz cele tych podmiotów, w szczególności w zakresie możliwego wykorzystania wyników badań, w celu właściwej identyfikacji i oceny ryzyk etycznych związanych z tymi badaniami.

§ 27.

Badacze są zobowiązani do gospodarnego, przejrzystego i odpowiedzialnego dysponowania środkami przeznaczonymi na działalność naukową, ze szczególnym uwzględnieniem środków publicznych. Zasady te mają zastosowanie w szczególności do:

- 1) wyboru wykonawców usług badawczych oraz dostawców materiałów i aparatury badawczej, z zachowaniem obiektywnych i przejrzystych kryteriów;
- 2) wynagradzania członków zespołu badawczego oraz rozliczania ich pracy w oparciu o kryteria powiązane z zakresem obowiązków i realizacją projektu;
- 3) podejmowania decyzji uwzględniających wpływ działalności badawczej na środowisko, w tym wyboru środków transportu w podróżach służbowych;
- 4) rzetelnego i zgodnego z rzeczywistym przebiegiem badań sporządzania sprawozdań finansowych i merytorycznych.

Rozdział 8

Upowszechnianie wyników badań i popularyzacja nauki

§ 28.

1. Badacze, realizując społeczną misję nauki, powinni dążyć do upowszechniania wyników badań naukowych poza środowiskiem akademickim oraz do dzielenia się wiedzą

i doświadczeniem z interesariuszami społecznymi, w tym z mediami publicznymi i niepublicznymi.

2. Działania te powinny być prowadzone z zachowaniem zasad rzetelności naukowej, obiektywizmu i odpowiedzialności zawodowej, zgodnie ze standardami etycznymi i metodologicznymi właściwymi dla danej dyscypliny naukowej.

§ 29.

1. Występując publicznie, w szczególności w mediach, badacz powinien mieć świadomość odpowiedzialności społecznej wynikającej z wykonywanego zawodu, reprezentowanej dyscypliny naukowej oraz afiliacji instytucjonalnej.

2. W szczególności badacz jest zobowiązany do wyraźnego rozróżniania treści opartych na ustaleniach naukowych od prywatnych poglądów lub subiektywnych interpretacji oraz do zachowania ostrożności w formułowaniu wypowiedzi, które mogłyby zostać wykorzystane w sposób prowadzący do manipulacji, dezinformacji lub podważenia zaufania do nauki.

§ 30.

Badacz wykorzystujący media społecznościowe, w tym publikując treści oznaczone afiliacją UKSW lub odnoszące się do pełnionej roli zawodowej, jest zobowiązany do zachowania standardów etycznych oraz do unikania treści mogących naruszać godność wykonywanego zawodu, w tym treści obraźliwych, seksualizujących, prześmiewczych lub mogących zaszkodzić wizerunkowi nauki lub UKSW.

§ 31.

1. Popularyzując własny dorobek naukowy, badacz powinien rzetelnie przedstawiać znaczenie prowadzonych badań, z poszanowaniem wkładu innych osób oraz z odniesieniem do aktualnego stanu wiedzy naukowej.

2. Należy unikać przeceniania znaczenia własnych wyników badań, ich uproszczonej interpretacji lub prezentowania w sposób sprzyjający ich instrumentalnemu wykorzystaniu w celu osiągnięcia korzyści materialnych lub niematerialnych.

Rozdział 9

Działalność ekspercka i recenzencka w postępowaniach awansowych i konkursowych

§ 32.

1. Uczestnicząc w procedurach awansowych, konkursowych, w ocenie prac dyplomowych oraz w procesie recenzowania publikacji naukowych, badacz jest zobowiązany do stosowania zasad rzetelności, obiektywizmu, merytorycznie uzasadnionego krytycyzmu oraz niezależności opinii od nacisków zewnętrznych.

2. Kryteria oceny stosowane przez badacza powinny być przejrzyste i adekwatne do charakteru ocenianej działalności.

§ 33.

1. W celu zapewnienia bezstronności badacz powinien zostać wyłączony z działalności recenzenckiej lub eksperckiej w przypadku wystąpienia konfliktu interesów wynikającego z powiązań osobistych, finansowych, instytucjonalnych lub zawodowych z osobą, której działalność podlega ocenie.
2. Zakres konfliktu interesów określają regulacje właściwe dla danego postępowania, polityki redakcyjne wydawców oraz dobre praktyki obowiązujące w danej dyscyplinie naukowej.
3. Konflikt interesów zachodzi, w szczególności gdy:
 - 1) istnieje relacja pokrewieństwa lub powinowactwa w rozumieniu przepisów prawa;
 - 2) zachodzi lub zachodziła udokumentowana współpraca naukowa, w szczególności w ramach wspólnych projektów, publikacji lub wystąpień konferencyjnych;
 - 3) występuje bezpośrednia zależność służbowa lub relacja typu promotor–doktorant;
 - 4) wynik recenzji lub ekspertyzy może prowadzić do uzyskania przez recenzenta bezpośrednich lub pośrednich korzyści finansowych lub pozafinansowych.

§ 34.

W sytuacji powołania do zespołu eksperckiego badacz ma obowiązek bezzwłocznie poinformować przewodniczącego zespołu o zaistnieniu konfliktu interesów. Powołując recenzentów przewodniczący zespołu ma obowiązek wyłączyć wszystkie osoby, co do których zachodzi uzasadnione ryzyko wystąpienia konfliktu interesów.

§ 35

1. Występując w charakterze eksperta, badacz powinien formułować opinie wyłącznie w granicach posiadanej wiedzy, kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz powstrzymywać się od wypowiedzi wykraczających poza jego dyscyplinę lub zakres ekspertyzy.
2. Opinia ekspercka powinna być sporządzana z zachowaniem zasad bezstronności, rzetelności i odpowiedzialności zawodowej, z uwzględnieniem możliwych skutków jej wykorzystania.

§ 36.

Sporządzając recenzje lub ekspertyzy, badacz powinien dołożyć należytej staranności w celu minimalizacji ryzyka negatywnych konsekwencji ewentualnych błędów, w szczególności poprzez jasne formułowanie ocen, zaleceń i wniosków opartych na aktualnej wiedzy naukowej.

§ 37.

1. Materiały i informacje uzyskane w toku działalności recenzenckiej lub eksperckiej, o ile nie mają charakteru publicznego, podlegają ochronie poufności i własności intelektualnej.
2. Badacz nie może udostępniać tych materiałów osobom trzecim ani wykorzystywać nieopublikowanych wyników badań, opracowań lub planów badawczych do celów własnej działalności naukowej lub zawodowej.

Rozdział 10

Zasady reagowania na przypadki naruszenia zasad etycznych

§ 38.

1. Przypadki naruszenia zasad niniejszego Kodeksu są rozpatrywane zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz aktami wewnętrznymi UKSW, z poszanowaniem właściwości organów, podmiotów i trybów w nich określonych, w szczególności:

1) zgłoszenia dotyczące zachowań przemocowych, mobbingu, molestowania oraz naruszeń dóbr osobistych są przyjmowane i rozpatrywane w trybie określonym w Polityce dotyczącej promocji przyjaznego środowiska pracy i nauki oraz przeciwdziałania zagrożeniom psychospołecznym w UKSW;

2) zgłoszenia dotyczące naruszeń prawa lub poważnego naruszenia interesu publicznego są przyjmowane i rozpatrywane w trybie Procedury zgłaszania przez sygnalistów naruszeń prawa i podejmowanych działań następnych w UKSW;

3) zgłoszenia dotyczące przypadków nierzetelności w badaniach naukowych i inne naruszenia etyki badań podlegają postępowaniu wyjaśniającemu zgodnie z niniejszym Kodeksem oraz przepisami wewnętrznymi; w razie stwierdzenia przesłanek przewinienia dyscyplinarnego sprawy kieruje się do właściwych podmiotów dyscyplinarnych, zgodnie z przepisami postępowania dyscyplinarnego właściwymi dla nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów.

2. W przypadku wątpliwości co do właściwego trybu postępowania Rektor przekazuje sprawę według właściwości odpowiednim organom.

3. Obowiązek zgłoszenia naruszenia zapisów niniejszego Kodeksu przez badaczy spoczywa na każdej osobie, która posiada wiedzę o takim przypadku. Szczególna odpowiedzialność w tym zakresie spoczywa na kierownikach jednostek organizacyjnych UKSW i kierownikach zespołów badawczych.